Lieta Nr.A420304614

SKA–511/2015

S P R I E D U M S

Rīgā 2015.gada 28.aprīlī

Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments šādā sastāvā:

tiesnesis J.Neimanis

tiesnese V.Krūmiņa

tiesnese R.Vīduša

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc SIA „Expert Digital" pieteikuma par Latvijas Nacionālā arhīva 2014.gada 1.aprīļa lēmuma atzīšanu par prettiesisku un zaudējumu atlīdzināšanu, sakarā ar SIA „Expert Digital" kasācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2014.gada 21.novembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Latvijas Nacionālais arhīvs atbilstoši Publisko iepirkumu likuma 8.^{2}pantam izsludināja iepirkumu „Videokameras ar vadības bloku noma ar izpirkuma tiesībām Latvijas Nacionālā arhīva vajadzībām" (identifikācijas Nr.LNA 2014/2).

Iepirkumā piedāvājumu iesniedza SIA „Tilts Integration" un pieteicēja – SIA „Expert Digital". Ar pasūtītājas 2014.gada 1.aprīļa lēmumu par uzvarētāju iepirkumā atzīta SIA „Tilts Integration", jo tā piedāvājusi zemāku līgumcenu.

[2] Pieteicēja iesniedza pieteikumu tiesā par pasūtītājas lēmuma atzīšanu par prettiesisku un zaudējumu atlīdzināšanu.

[3] Ar Administratīvās rajona tiesas 2014.gada 21.novembra spriedumu noraidīts pieteikums par Latvijas Nacionālā arhīva 2014.gada 3.aprīļa lēmuma Nr.1-8.1/233 atzīšanu par prettiesisku. Tiesas spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Lieta ierosināta par pasūtītājas 2014.gada 3.aprīļa lēmuma Nr.1-8.1/233 atzīšanu par prettiesisku, taču konstatējams, ka minētais dokuments ir nevis pasūtītājas lēmums, bet gan vēstule, ar kuru pretendentiem paziņots par iepirkuma rezultātiem. Nepieciešams precizēt pieteikuma priekšmetu, jo lietā vērtējams jautājums par pasūtītājas iepirkumu komisijas 2014.gada 1.aprīļa lēmuma (sēdes protokols Nr.3) tiesiskumu.

[3.2] Pieteicēja iebilst, ka uzvarētājas piedāvātā videokamera neatbilst iepirkuma nolikuma tehnisko specifikāciju 4.1.apakšpunkta (izšķirtspēja 1920 x 1080 – 3840 x 2160) un 4.3.apakšpunkta (videoieraksta formāts – AVCHD) prasībām. Uzvarētājas piedāvātās *Sony HXC-D70H* videokameras izšķirtspēja ir 1920 x 1080, kas nespēj nodrošināt tehniskās specifikācijas 4.1.apakšpunktā norādīto prasību pēc izšķirtspējas 3840 x 2160. Tāpat *Sony HXC-D70H* videokamera nespēj nodrošināt videoierakstu AVCHD formātā, jo nav videosignāla datu kompresijas un glabāšanas iekārtas videokameras blokā, kā tas prasīts tehniskās specifikācijas 4.3.apakšpunktā.

Lietā ir strīds arī par iepirkuma nolikumā izvirzītajām prasībām, jo pieteicēja uzskata, ka tās pēc būtības faktiski nav iespējams izpildīt.

[3.3] Nav konstatējams, ka nolikumā ietvertās prasības būtu radījušas pieteicējas tiesību aizskārumu (proti, ka pieteicēja būtu kavēta sagatavot savu piedāvājumu un piedalīties iepirkumā). Tāpat nav konstatējams, ka nolikumā ietvertās prasības būtu diskriminējošas attiecībā pret kādu no pretendentiem vai konkurenci ierobežojošas. Nolikumā ietvertās prasības vienlīdz attiecas uz visiem iespējamiem pretendentiem, tās nevienam nesniedz nepamatotas priekšrocības.

Atsevišķas nolikumā ietvertās prasības nav pietiekami skaidras un acīmredzami ir pārprastas. Proti, tehniskās specifikācijas 4.1.apakšpunktā izšķirtspējas prasība ir „1920 x 1080 – 3840 x 2160", un pirmšķietami varētu domāt, ka videokamerai ir jāspēj nodrošināt izšķirtspēja arī 3840 x 2160 formātā, līdzīgi kā tas noteikts 4.7.apakšpunktā attiecībā uz slēģa ātrumu: „100 – 2000". Tomēr pasūtītājas pārstāvji tiesas sēdē paskaidroja, ka ir pietiekami, ja videokamera spēj nodrošināt minimālo izšķirtspējas līmeni. Līdz ar to secināms, ka 4.1.apakšpunkta prasība nav formulēta pietiekami korekti. Tāpat konstatējamas neprecizitātes tehnisko specifikāciju 4.3.apakšpunktā izvirzītajām prasībām attiecībā uz AVCHD formāta prasību. No 4.3.apakšpunkta satura varētu secināt, ka videokamerai bez papildu ierīcēm ir jāspēj nodrošināt AVCHD formātu. Taču pasūtītājas pārstāvji paskaidroja, ka saskaņā ar tehniskās specifikācijas 4.11.apakšpunktā izvirzīto prasību kamerai bija jābūt ievietojamai projektorā un tādējādi savienojumā ar kabeli jāspēj nodrošināt AVCHD formāts.

Minētās neprecizitātes nav ietekmējušas ne pieteicējas tiesības piedalīties iepirkumā, ne ierobežojušas konkurenci. Pirmkārt, pieteicējas un uzvarētājas piedāvāto videokameru ar vadības blokiem moduļi ir pilnīgi vienādi, to tehniskie parametri neatšķiras. Secināms, ka pieteicēja bija pareizi izpratusi nolikumā izvirzītās prasības un tai nav bijušas šaubas par kādu no kritērijiem. Otrkārt, lai gan pieteicējas pārstāvis piedalījās iepirkuma komisijas sēdē, iebildes pret nolikumā izvirzītajiem kritērijiem neizteica, tātad sākotnēji pieteicēja nebija saskatījusi problēmas par videokamerai izvirzītajām prasībām. Tā kā nebija šaubu, ka nolikums ir izstrādāts atbilstoši pasūtītājas vajadzībām, bet minētās neprecizitātes nav ietekmējušas pieteicējas tiesības piedalīties iepirkumā un nav ierobežojušas konkurenci, nolikuma izstrādes procesā nav konstatējami būtiski publiskā iepirkuma principu pārkāpumi.

[3.4] Ievērojot pasūtītājas tiesas sēdē paskaidroto, secināms, ka tehnisko specifikāciju 4.punktā videokamerai tika izvirzītas šādas prasības: minimālā izšķirtspēja vismaz 1920 x 1080 (4.1.apakšpunkts) un kamerai jābūt savietojamai ar digitalizācijas ierīci un savienojumā ar kabeli jāspēj nodrošināt AVCHD formāts (4.3.apakšpunkts). No lietas materiāliem un pasūtītājas pārstāvju paskaidrojumiem tiesas sēdē konstatēts, ka uzvarētājas piedāvātā videokamera *Sony HXC-D70H* atbilst šādām prasībām, līdz ar to lēmums atzīstams par pamatotu un tiesisku.

[3.5] Atbilstoši Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 4.panta pirmajai daļai zaudējumu atlīdzināšanas pamats ir prettiesisks administratīvais akts vai prettiesiska faktiskā rīcība. Tā kā lēmums atzīts par tiesisku, pieteikums daļā par zaudējumu atlīdzināšanu ir noraidāms.

[4] Pieteicēja iesniedza kasācijas sūdzību par tiesas spriedumu. Kasācijas sūdzība pamatota ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[4.1] Tiesa nepamatoti secinājusi, ka tehniskās specifikācijas 4.1.apakšpunktā būtu noteikta videokameras minimālā izšķirtspēja. Šāds secinājums ir neatbilstošs punkta vārdiskajai jēgai, turklāt tiesa pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 161.panta pirmo daļu, jo šis secinājums izdarīts, pamatojoties vienīgi uz pasūtītājas tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem. Tiesa nav ņēmusi vērā pieteicējas norādi uz līdzīgi formulētu prasību tehniskās specifikācijas 4.7.apakšpunktā, kas noteic slēģa ātrumu „100 – 2000" un attiecībā uz kuru prasība noteic tieši izpildāmās robežas. Tāpat tiesa nav ņēmusi vērā arī pasūtītājas pārstāvja paskaidrojumus tiesas sēdē, ka visas prasības izpildīt nebija iespējams, no kā var secināt, ka pasūtītājs apzinās prasību nepamatoto raksturu. Tiesa nav piemērojusi Publisko iepirkumu likuma $8.^2$panta trešo daļu, kas paredz, ka iepirkuma prasībām jābūt skaidrām, nepārprotamām un pamatotām.

[4.2] Tiesa nepamatoti interpretējusi tehnisko specifikāciju 4.3.apakšpunktu kopsakarā ar 4.11.apakšpunktu. Ievērojot tiesas interpretāciju, ikviena kamera, kas būtu savietojama ar *Telecines* kompleksa *Cineforward* skaņas projektoru, izpildītu tehnisko specifikāciju 4.3.apakšpunkta prasības (kas turklāt attiecas uz videoformātu), un 4.3.apakšpunkta prasība kļūtu lieka. Turklāt lietas materiālos nav pierādījumu tam, ka tehnisko specifikāciju 4.11.apakšpunkta norādītā iekārta nodrošina videoierakstu AVCHD formātā, līdz ar to tiesa ir pārkāpusi Administratīvā procesa likuma 247.panta otro daļu.

[5] Paskaidrojumā par kasācijas sūdzību pasūtītāja to neatzīst, atsaucoties uz iepriekš sniegtiem paskaidrojumiem par to, kā saprotamas nolikuma prasības. Pasūtītāja arī nepiekrīt kasācijas sūdzības argumentam, ka tiesa balstījusies vienīgi uz pasūtītājas paskaidrojumiem par uzvarētājas

piedāvājuma atbilstību, jo tiesa atsaukusies arī uz lietas materiāliem.

Motīvu daļa

[6] Izskatāmajā lietā ir strīds par nolikuma prasību interpretāciju un, tam pakārtoti, arī par uzvarētājas piedāvājuma atbilstību nolikuma 4.3.apakšpunktam tādā veidā, kā to interpretē pasūtītāja, proti, ka 4.3.apakšpunktā norādītās prasības izpildi nodrošina 4.11.apakšpunktā norādītā iekārta.

[7] Interpretējot iepirkuma tehnisko noteikumus, tiesa pamatoti ņēmusi vērā gan apstākli, ka abi iepirkuma pretendenti piedāvājuši faktiski identiskas preces, gan arī to, ka piedāvājums atbildis arī pasūtītājas priekšstatiem par iepirkuma objektu (preces atzītas par atbilstošām tehniskās specifikācijas prasībām), tātad, gan pasūtītāja, gan arī iepirkuma pretendenti vismaz sākotnēji prasības uztvēruši vienādi. Iepirkuma prasību saprotamību un uzskatu par sava piedāvājuma (kura prece faktiski neatšķiras no uzvarētājas piedāvājuma) atbilstību tām piedāvājuma iesniegšanas laikā apliecinājusi arī pieteicēja. Tā kā pieteicējas šaubas par noteikumu interpretāciju nav objektīvi konstatējamas līdz pat uzvarētāja noteikšanai, tiesa šīm šaubām pamatoti nav piešķirusi izšķirošu nozīmi un atzinusi, ka prasības vienādi sapratuši gan pasūtītāja, gan pretendenti. Bez pienācīga pamata veikta tehnisko specifikāciju prasību pārinterpretācija jau pēc piedāvājumu iesniegšanas būtu patvaļīga un nepieļaujama attiecībā uz citiem pretendentiem (šajā gadījumā – otru pretendentu), kuri prasības izpildījuši tādā veidā, kā tās bija objektīvi iespējams saprast piedāvājumu iesniegšanas laikā.

Pieteicējas iebildums, ka pasūtītājas pārstāvis tiesas sēdē atzinis, ka nebija iespējams izpildīt visas iepirkuma nolikuma tehniskās specifikācijas prasības, ir nepamatots, jo nav ņemts vērā tiesas sēdē paustā viedokļa konteksts. No tiesas sēdes protokola konstatējams, ka pārstāvis norādījis, ka, pirmkārt, tirgū nebija kameras, kas spētu nodrošināt visas prasības *bez digitalizācijas iekārtas*, nevis, ka tas vispār nebūtu iespējams, un, otrkārt, ka nebija kameras, kas vienlaikus ar pārējām prasībām nodrošinātu gan minimālo, gan maksimālo norādīto izšķirtspēju (t.i., izpildītu tehniskās specifikācijas 4.1.apakšpunkta prasības tādā veidā, kā nolikumu tiesvedības laikā interpretējusi pieteicēja). Tas ne tikai neliecina, ka pasūtītāja atzītu nolikuma prettiesiskumu, bet tieši pretēji – norāda, ka prasības nevar tikt izpildītas tādā veidā, kā uzskata pieteicēja.

Līdz ar to tiesa pamatoti vērtējusi, vai uzvarētājas piedāvājums atbilst nolikuma tehniskās specifikācijas 4.1. un 4.3.apakšpunktu prasībām tādā veidā, kā tās iecerējis pasūtītāja un acīmredzot piedāvājumu iesniegšanas laikā uztvēruši arī pretendenti. Ņemot vērā, ka pieteikums lietā iesniegts par pasūtītājas lēmuma atzīšanu par prettiesisku, bet ne par noslēgto iepirkuma līgumu, tiesa arī pamatoti nav piešķirusi būtisku nozīmi pieteicējas vispārīgajam pieņēmumam, ka citādi (precīzāk) formulētu prasību gadījumā piedāvājumus būtu iesniedzis lielāks skaits pretendentu.

[8] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 247.panta otro daļu tiesa spriedumu pamato ar apstākļiem, kuri nodibināti ar pierādījumiem lietā vai kurus saskaņā ar šā likuma 153.pantu nav nepieciešams pierādīt. Savukārt Administratīvā procesa likuma 161.pants paredz, ka administratīvā procesa dalībnieka paskaidrojumi, kas satur ziņas par faktiem, uz kuriem pamatoti viņa prasījumi vai iebildumi, atzīstami par pierādījumiem, ja tos apstiprina citi pārbaudīti un novērtēti pierādījumi, kā arī, ka tiesa var atzīt par pierādītu tādu faktu, uz kuru procesa dalībnieks pamato savus prasījumus vai iebildumus, ja tos atzīst otrs procesa dalībnieks.

Tiesa secinājumus par to, ka uzvarētājas piedāvājums atbilst nolikuma tehnisko specifikāciju 4.3.apakšpunktam, jo atbilstību nodrošina 4.11.apakšpunktā norādītā ierīce, izdarījusi, pamatojoties uz atbildētājas pārstāvja paskaidrojumiem tiesas sēdē un uz uzvarējušā pretendenta iesniegto piedāvājuma dokumentāciju ar atzīmēm par atbilstību tehniskajai specifikācijai. Tā kā tiesas rīcībā bija ziņas par to, kādu tieši kameras modeli uzvarējušais pretendents ir ietvēris piedāvājumā, un pieteicēja vairākkārt apšaubījusi minētās prasības izpildi arī tad, ja kamera tiek savienota ar norādīto projektoru, tiesai bija jāizmanto iespējas iegūt papildu pierādījumus par piedāvātās kameras atbilstību tehniskās specifikācijas prasībām. Pretējā gadījumā tiesa nav pārbaudījusi, vai uzvarējušā pretendenta piedāvājums patiesi atbilst nolikuma prasībām. Apstākļos, kad ar konkrētiem argumentiem tiek apšaubīta piedāvājumā ietvertās informācijas atbilstība tehniskajai specifikācijai, par pietiekamu pierādījumu piedāvājuma atbilstībai nebūtu atzīstams lietas materiālos esošais uzvarētājas tehniskā piedāvājuma apraksts (piedāvājuma forma), uz kuru tiesa atsaukusies, jo šāds dokuments norāda vienīgi uz pretendenta uzskatu par savu piedāvājumu, bet pats par sevi neapliecina tā satura patiesumu. Turklāt jebkurā gadījumā tajā nav norādes, ar kādiem līdzekļiem tiek izpildīta 4.3.apakšpunkta prasība.

Par iespēju nepieciešamības gadījumā pieprasīt papildu informāciju par piedāvātajām precēm liecina arī Publisko iepirkumu likuma 45.panta trešā daļa, kas paredz, ka piedāvājumu vērtēšanas gaitā pasūtītājs ir tiesīgs pieprasīt, lai tiek izskaidrota tehniskajā un finanšu piedāvājumā iekļautā informācija, kā arī iesniegti piedāvāto preču paraugi, ja tie nepieciešami preču atbilstības novērtēšanai un pretendents ar tam pieejamiem dokumentiem nevar pasūtītājam pierādīt preču atbilstību.

Ņemot vērā, ka tiesa nav ieguvusi pierādījumus, kas ļautu novērtēt iebildumu par piedāvājuma patieso atbilstību konkursa prasībai, tiesa rīkojusies neatbilstoši Administratīvā procesa likuma 247.panta otrajai daļai un spriedums tādēļ ir atceļams.

[9] Visbeidzot vēršama tiesas uzmanība, ja tiesvedības laikā tiek precizēts pieteikuma priekšmets, nolēmuma rezolutīvajā daļā norādāms, kāds nolēmums tiek pieņemts attiecībā uz jau precizēto pieteikumu. Atceļamā tiesas sprieduma rezolutīvajā daļā acīmredzami kļūdaini norādīts pieteikums tādā formulējumā, kāds bijis pirms tā precizēšanas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 129.[1]panta pirmās daļas 2.punktu, 348.panta 2.punktu un 351.pantu, Augstākās tiesas Administratīvo lietu departaments

n o s p r i e d a

Atcelt Administratīvās rajona tiesas 2014.gada 21.novembra spriedumu un nodot lietu jaunai izskatīšanai Administratīvajai rajona tiesai.

Atmaksāt SIA „Expert Digital" drošības naudu 71,14 *euro*.

Spriedums nav pārsūdzams.

Tiesnesis J.Neimanis

Tiesnese V.Krūmiņa

Tiesnese R.Vīduša